

Ondernemers in de glastuinbouw werken individueel én collectief aan schoner oppervlaktewater

De zorg voor schoon oppervlaktewater is een voortdurend punt van aandacht. Ondernemers in de glastuinbouw hebben - samen met onder andere waterschappen, gemeenten, provincies, onderzoekers en technische toeleveranciers - jaren geleden de handschoen al opgepakt. Dat resulteerde op 1 januari 2018 in een verplichting om het proceswater op tuinbouwbedrijven te zuiveren, alvorens het af te voeren (bij voorkeur via het riool). Telers die kozen voor een collectieve waterzuivering hadden tot januari 2021 de tijd om deze omvangrijke aanpak te realiseren. Dat resulteert in een drietal indrukwekkende projecten.

In de aanloop naar januari 2018 hadden telers in de glastuinbouw die chemische gewasbeschermingsmiddelen gebruiken vier opties: zelf een goedgekeurde zuiveringsinstallatie aanschaffen, met collega's werken aan collectieve waterzuivering, incidenteel gebruik maken van bedrijven met een mobiele zuiveringsinstallatie of de bedrijfsvoering dusdanig aanpassen dat er überhaupt geen water uit de teelt wordt geloosd. Op alle gebieden zijn de afgelopen jaren flinke stappen gezet. Handhavers van de diverse waterschappen spreken unaniem van een sterk verhoogd bewustzijn onder telers om te werken aan schoner oppervlaktewater.

Een groot aantal telers gaf destijds aan zich te willen aansluiten bij een collectief, maar in de praktijk bleek het minder eenvoudig om dat te realiseren. Veel telers kozen daarom alsnog voor een individuele oplossing. Twee collectieve initiatieven worden momenteel gerealiseerd, in beide gevallen gaat het om indrukwekkende projecten, gestoeld op brede samenwerking en het coöperatieve gedachtegoed van de glastuinbouw.

Speciale zuiveringsinstallatie

Sinds januari stroomt in de Bommelerwaard het eerste afvalwater van de glastuinbouw door de speciaal aangelegde tuinbouwriolering. Voor dit project werkten de gemeente Zaltbommel en Waterschap Rivierenland samen met tuinders en drinkwaterbedrijf Dunea aan schoon water. Een dergelijke samenwerking van zo'n vijftig tuinbouwbedrijven en overheid is uniek in Nederland. Want daar waar de meeste telers elders in het land de inmiddels verplichte zuivering van het afvalwater op het eigen bedrijf moeten regelen, hebben partijen in de Bommelerwaard de krachten gebundeld.

Ruim 250 hectare aan glastuinbouw voert nu het afvalwater uit de kassen af via 54 pompen en 35 kilometer rioolleiding. Dit water gaat naar een speciale zuiveringsinstallatie, die Waterschap Rivierenland bouwde bij de afvalwaterzuiveringsinstallatie in Zaltbommel. Het gezuiverde water gaat vanuit Zaltbommel naar de Waal. De Afgedamde Maas, waar drinkwaterbedrijf Dunea water vandaan haalt, wordt niet meer met dit water belast.

Gezuiverd water terugbrengen

In de zuiveringsinstallaties wordt het water gezuiverd van gewasbeschermingsmiddelen én meststoffen. En dat laatste is een belangrijke meerwaarde, zegt Guus Meis, beleidsspecialist Water & Omgeving bij Glastuinbouw Nederland. "Telers moeten water nu al zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen, de meststoffen komen daar in 2027 als verplichting bij. Vermindering van emissie van meststoffen moet op bedrijfsniveau middels meer recirculatie, want er zijn nog geen installaties om alle meststoffen uit te lozen water te verwijderen." De meest efficiënte zuivering gebeurt namelijk met bacteriën en daarvoor is een continue stroom van afvalwater nodig.

Collectieve zuivering biedt de mogelijkheid van meststofverwijdering wel. Dat is een belangrijk voordeel dat de telers in het Westland, die zijn aangesloten bij de watercoöperaties in het gebied, ook krijgen. Het gezuiverde water van de waterzuiveringsinstallatie in

Hoek van Holland wordt in eerste instantie in zee geloosd. “Als we nog een stap toevoegen, hebben we industriewater en kunnen we het terugbrengen naar de glastuinbouw”, verduidelijkt Guus Meis. Ook bij TWZ De Vlot in ‘s-Gravenzande is het de bedoeling om op termijn gietwater te gaan leveren.

Medicijnresten

Dit past in de gedachte van de circulaire tuinbouw en economie. Steun vanuit de overheid kan een belangrijke stimulans zijn voor de volgende zuiveringsstap. “Het is nog niet verplicht om medicijnresten uit het rioolwater te zuiveren. Van het water dat dankzij de glastuinbouw straks collectief wordt gezuiverd, is 75% afkomstig van huishoudens. De rekening ligt echter bij de glastuinbouw. Het zou mooi zijn als de overheid zou verplichten om ook medicijnresten uit het afvalwater te halen, want dan zou de rekening van de zuivering gedeeld kunnen worden met de huishoudens.”

De verwachting is dat de AWZI-waterzuivering voor glastuinders in het najaar van 2022 operationeel wordt. Er zijn nu 285 telers aangesloten met een oppervlakte van meer dan 1.000 hectare.

Via onderstaande link is de video te bekijken die de gemeente Zaltbommel heeft gemaakt over de collectieve waterzuivering in de Bommelerwaard.

<https://www.youtube.com/watch?v=5qbUVFE-qoE>

NOOT VOOR DE REDACTIE

Neem voor meer informatie contact op met Roger Abbenhuijs (Specialist Communicatie - Glastuinbouw Nederland): telefoon: 085 003 64 00, mobiel: 06 229 812 10, e-mail: rabbenhuijs@glastuinbouwnederland.nl